

UZASADNIENIE

W. J. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 2 grudnia 2016r w miejscowości Ł., woj. (...), groził słownie A. J. pozbawieniem jej życia, mówiąc, że zabije ją nożem, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że będą spełnione, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.

II. w dniu 5 grudnia 2016r w miejscowości Ł., woj. (...) poprzez wielokrotne uderzenie pięściami po głowie P. W. spowodował u niego powierzchowne obrażenia twarzy o charakterze zaczerwien skóry i otarć naskórka, powodując rozstrój zdrowia inny niż określony w art. 156 § 1 k.k. trwający nie dłużej niż 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.

III. w dniu 5 grudnia 2016r w miejscowości Ł., woj. (...) poprzez wielokrotne uderzenie pięścią w twarz K. W. spowodował u niej powierzchowny uraz twarzy pod postacią ukruszenia lewego górnego siekacza przyśrodkowego oraz uszkodzenia nabłonka czerwieni wargi dolnej, powodując rozstrój zdrowia inny niż określony w art. 156 § 1 k.k. trwający nie dłużej niż 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.

IV. w dniu 2 stycznia 2017r w miejscowości Ł., woj. (...), groził słownie A. J. pozbawieniem jej życia, mówiąc, że ją utopi w szambie, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że będą spełnione, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kutnie z dnia 20 czerwca 2017 roku oskarżonego uznano za winnego popełnienia zarzucanych mu w pkt I i IV czynów uznając, iż stanowią one ciąg przestępstw określony w art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to za każdy z tych czynów na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono mu karę 50 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda oraz za winnego popełnienia zarzucanych mu w pkt II i III czynów uznając, iż stanowią one ciąg przestępstw określony w art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to za każdy z tych czynów na podstawie art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono mu karę 70 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda. Powyższe kary na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. objęto karę łączną 100 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda. Sąd przyznał adw. O. S. z rachunku Skarbu Państwa kwotę 841,32 zł tytułem wynagrodzenia za wykonywaną obronę z urzędu, a także zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400 zł tytułem części kosztów sądowych i zwalniając go od ponoszenia pozostałej części kosztów sądowych przejmując je na rachunek Skarbu Państwa oraz obciążył go kwotą 190 złotych tytułem częściowych kosztów sądowych, przenosząc je w pozostałym zakresie na Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku na podstawie art. 425 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w całości i na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt 1, 2 i 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie:

art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie okoliczności korzystnych dla oskarżonego, ustalenie okoliczności faktycznych sprawy na podstawie niekompletnego materiału dowodowego oraz polegającej na dokonaniu dowolnej oceny dowodów, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania poprzez:

- ustalenie okoliczności faktycznych sprawy z wyeliminowaniem w części zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego, dowodu z opinii biegłego, nagrań telefonem komórkowym, w całości dokumentu z pisma wystawionego przez Gminą K. ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w K., które to dowody poddają w wątpliwość prawdziwość ustaleń Sądu w zakresie gróźb, przebiegu zdarzenia z dnia 5 grudnia 2016r., właściwości i warunków osobistych pokrzywdzonych oraz oskarżonego:

- wyjaśnień oskarżonego, który, podał, że nie groził A. J., że będąc osobą uprawnioną do zamieszkiwania w domu na Ł. żądał opuszczenia tegoż domu przez P. W., że A. J. ma problemy alkoholowe i finansowe i że zgłaszał te sytuacje do właściwych instytucji z prośbą o wsparcie,
- zeznań świadka R. J. (1), która stwierdziła, iż oskarżony nie groził pokrzywdzonej A. J., że się A. J. nie obawia oskarżonego, że pokrzywdzeni niewłaściwie zachowują się w stosunku do oskarżonego i innych osób, że doszło do przypadkowego jednorazowego uderzenia pokrzywdzonej K. W.,
- zeznań świadka K. J. (1), A. R., K. P. i R. J. (2) w zakresie warunków i właściwości osobistych pokrzywdzonych i oskarżonego, zachowań pokrzywdzonych wobec oskarżonego,
- nagrań z telefonu komórkowego, z którego wynika iż oskarżony z P. W. jedynie się szarpie, uderza jednorazowo K. W., iż P. W. szarpie się i uderza z R. J. (2), iż pokrzywdzona A. J. nie obawia się oskarżonego i że go prowokuje,
- opinii biegłego, z której wynika iż nie doszło do wielokrotnego uderzenia K. W.,
- zaświadczenia z Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w K., z którego wynika, iż oskarżony zgłaszał m.in. A. J. na leczenie odwykowe,
- odmowę uznania za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego, pomimo tego iż wyjaśnienia te są spójne i logiczne oraz znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadków R. J. (1), K. J. (1), K. J. (2), A. R. i R. J. (2) oraz nagraniach z telefonu komórkowego, czy dowodów z dokumentów,
- przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonych, pomimo chociażby braku spójności zeznań co do okoliczności zdarzeń, jak również pomimo okoliczności wzajemnych kłótni i konfliktu pokrzywdzonych z oskarżonym na tle relacja A. J. z P. W. oraz problemów finansowych A. J. i jej męża,
- nieuzasadnionym uznaniu, iż zeznania świadków K. J. (1), K. P., R. J. (1) i R. J. (2) są niewiarygodne w części, w sytuacji gdy świadkowie Ci potwierdzili o pozytywnych właściwościach i warunkach osobistych oskarżonego, o braku negatywnych zachowań oskarżonego wobec pokrzywdzonych i innych osób, o problemach A. J. i jej relacjach z P. W., o niewłaściwych zachowaniach pokrzywdzonych wobec oskarżonego i innych osób, a w konsekwencji nieuwzględnienie okoliczności korzystnych dla oskarżonego;
- przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonych co do przebiegu zdarzenia 2 dnia 5 grudnia 2017r. w zakresie zamierzonego i wielokrotnego uderzenia K. W. przez oskarżonego, podczas gdy z wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadka oraz z opinii biegłego lek. med. J. K. (1) nr 334/16 z dnia 27.12.2016r. wynika iż K. W. została uderzona w twarz przypadkowo i jednokrotnie, co wynika również chociażby dowód z nagrania z telefonu komórkowego, czy zasad logiki i doświadczenia życiowego,
- dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów polegającej na przyjęciu, że oskarżony W. J. celowo rzucił się na P. W. z pięściami, bo ten wszedł do domu gdzie mieszka, w sytuacji gdy jak wynika z materiału dowodowego to P. W. zaatakował oskarżonego pierwszy a oskarżony działał jedynie w ramach obrony koniecznej uderzając jednokrotnie pokrzywdzonego, a pokrzywdzony co ustalił Sąd szarpał się również z R. J. (2) i podczas tego zdarzenia mógł doznać innych obrażeń,

II. co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego przyjętego za podstawę orzeczenia, mającego wpływ na treść tego orzeczenia, tj.

- ustalenia sprawstwa oskarżonego, że oskarżony:
- w dniu 2 grudnia 2016r. groził słownie A. J. pozbawieniem jej życia, mówiąc że zabije ją nożem, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że będą spełnione, podczas gdy oskarżony nie groził pokrzywdzonej pozbawieniem życia,

- w dniu 2 stycznia 2017r. groził słownie A. J. pozbawieniem jej życia, mówiąc że ją utopi w szambie, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że będą spełnione, podczas gdy oskarżony nie groził pokrzywdzonej pozbawieniem życia,
- w dniu 5 grudnia 2016r. poprzez wielokrotne uderzenie pięściami po głowie P. W. spowodował u niego powierzchowne obrażenia twarzy o charakterze zaczerwienień skóry i otarć naskórka, powodując rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, podczas gdy wobec zdarzenia do jakiego doszło z udziałem P. W. i R. J. (2) zachodzą wątpliwości co obrażeń pokrzywdzonego oraz ze względu na działanie przez oskarżonego w ramach obrony koniecznej...,
- w dniu 5 grudnia 2016r. poprzez wielokrotne uderzenie pięścią w twarz K. W. spowodował u niej powierzchowne uraz twarzy w postaci ukruszenia lewego górnego siekacza przyśrodkowego oraz uszkodzenia nabłonka czerwieni wargowej dolnej, powodując rozstrój zdrowia inny niż określony w art. 156 § 1 k.k., trwający nie dłużej 7 dni, podczas gdy oskarżony nie miał zamiaru uderzyć pokrzywdzonej K. W., pokrzywdzona sama weszła pomiędzy szarpających się mężczyzn i nastąpiło jednorazowe uderzenie jej w twarz i nie doszło do wielokrotnego uderzenia K. W.,

III. obrazy przepisów prawa materialnego:

- art. 25 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy zachowanie oskarżonego wobec P. W. (czy z pkt II aktu oskarżenia) stanowiło obronę konieczną.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zrzucanych mu w pkt I, II, III i IV aktu oskarżenia czynów (punkt 1 i 2 zaskarżonego wyroku), ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. obrońca wniósł również o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu W. J. w postępowaniu odwoławczym podnosząc, że koszty te nie zostały uiszczone ani w części ani w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się bezzasadna i jako taka nie mogła skutkować wzruszeniem zapadłego orzeczenia.

Sąd I instancji wnikliwie rozważył zgromadzony materiał dowodowy, a stanowisko swoje wyczerpująco uzasadnił, zgodnie z wymogami określonymi w art. 424 k.p.k., wykazując sprawstwo W. J. w zakresie wszystkich zarzuconych mu czynów i ujawniając na rozprawie wszelkie okoliczności mogące mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, zarówno przemawiające na korzyść oskarżonego, jak i przeciwko niemu. Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena przeprowadzonych dowodów, tj. wyjaśnień oskarżonego i zeznań przesłuchanych świadków, protokołów oględzin, a także ujawnionych na rozprawie dokumentów, poczyniona została w sposób wszechstronny i obiektywny, z uwzględnieniem zasad wiedzy i doświadczenia życiowego. Zaskarżony wyrok należało uznać za poprawny zarówno pod względem oceny dowodów, weryfikacji i ugruntowania jego podstawy faktycznej, jak również oceny prawnej popełnionych czynów, przyjęcia konstrukcji prawnej ciągu przestępstw oraz zastosowanej wobec oskarżonego reakcji karnej w postaci grzywny.

Przechodząc do zarzutów postawionych pod adresem zapadłego rozstrzygnięcia należy uznać, że nie znajdują one potwierdzenia w realiach sprawy, a analiza akt i sposobu dochodzenia do ustaleń faktycznych wskazują, że podniesiony zarzut obrazy wskazanych przepisów prawa procesowego stanowi jedynie wyraz polemiki z oceną dowodów poczynioną przez Sąd Rejonowy. Pomimo obszerności wniesionej apelacji zważyć należy, że skarżący kwestionuje wyłącznie ocenę wiarygodności wyjaśnień oskarżonego i przesłuchanych świadków. Rzekoma obraza przepisów postępowania w istocie sprowadza się do przyznania waloru wiarygodności wersji wydarzeń zaprezentowanej przez pokrzywdzonych z jednoczesnym uznaniem za niewiarygodną przeciwstawnej wersji, wynikającej z wyjaśnień W. J. i wspierających go świadków. Z zarzutem tym nie sposób się zgodzić, bowiem ocena zebranego materiału dowodowego

dokonana została w sposób poprawny i w pełni zgodny z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, natomiast skarżący nie sprecyzował na czym polegać miałyby błąd w rozumowaniu Sądu meriti i dlaczego konkretnie dowody powinny zostać ocenione odmiennie (por. wyrok SA w Warszawie z 8.05.2015, II AKa 88/15, LEX nr 1730152). W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy w wyczerpujący sposób wykazał przyczyny, dla których to właśnie wersja pokrzywdzonych okazała się wiarygodna, czyniąc tym samym zadość normie art. 424 § 1 k.p.k., a przedstawiona argumentacja przekonuje, iż wszystkie dowody ocenione zostały w sposób swobodny, w pełni zgodny z dyrektywą art. 7 k.p.k. Wobec powyższego Sąd odwoławczy nie widzi podstaw do kwestionowania poprawności przeprowadzonej oceny dowodów. Szczęólnego podkreślenia wymaga niesłuszność tej części zarzutu, w której skarżący powołuje się na dowody nieosobowe w postaci opinii biegłego lekarza sądowego oraz nagrania z przebiegu zdarzenia z dnia 5 grudnia 2016 roku. Wbrew twierdzeniom zawartym w apelacji, opinia lek. med. J. K. (2) nr 334/16 z dnia 27.12.2016r nie przeczy okoliczności, iż pokrzywdzona K. W. została uderzona w sposób wielokrotny, a jedynie nie stwierdza urazu brzucha u pokrzywdzonej, co wszak nie oznacza, że nie mogła ona w ogóle zostać w brzuch uderzona. Z kolei nagranie wykonane telefonem komórkowym w żadnym razie nie może zostać uznane za dowód w jakimkolwiek zakresie przemawiający za prawdziwością depozycji oskarżonego, ponieważ zarejestrowane zdarzenie jest zasadniczo zgodne z zeznaniami pokrzywdzonych i świadków zeznających przeciwko oskarżonemu. Wprawdzie nie wszystkie okoliczności wynikające z zeznań P. W., K. W. i A. J. znajdują dokładne potwierdzenie w przywołanym nagraniu, co wynika z faktu, że nie całe zdarzenie zostało w ten sposób utrwalone, nie mniej jednak nagranie to w żadnym aspekcie nie podważa przedstawionej wersji zdarzenia, czyniąc ją niewiarygodną, podczas gdy wersja oskarżonego nie może się w tym świetle ostać.

Sąd odwoławczy nie dopatrył się również przejawów nieobiektywizmu w procedowaniu Sądu I instancji, a skarżący, podobnie jak w przypadku obrazy art. 7 k.p.k., nie precyzuje czym ów nieobiektywizm miałyby się przejawiać. Wymaga dostrzeżenia, że obraza przepisu art. 4 k.p.k. nie stanowi samodzielnej podstawy pozwalającej sformułować zarzut, gdyż przepis ten, analogicznie jak powołany powyżej art. 7 k.p.k., stanowi zasadę procesową, co oznacza możliwość powoływania się na jego naruszenie wyłącznie w połączeniu ze wskazaniem przepisu szczególnego, który także został obrażony, skutkując naruszeniem obiektywizmu przez Sąd. Pogląd taki wynika z ugruntowanego orzecznictwa sądowego, spośród którego przywołać należy chociażby postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2014 r. w sprawie II KK 140/14, w którym Sąd ten wprost stwierdził, że „naruszenie art. 4 k.p.k. nie może stanowić samodzielnej, autonomicznej podstawy kasacyjnej” (czy apelacyjnej). Przepis ten określa ogólną dyrektywę postępowania i dopiero wskazanie tych przepisów ustawy procesowej, które miał sąd naruszyć, wbrew zasadzie obiektywizmu, czyniłoby taki zarzut (choćby) formalnie poprawnym”, LEX nr 1480322. Zdaniem Sądu Okręgowego ocena dowodów przeprowadzona została z poszanowaniem zasady obiektywizmu, swobodnie i z należyтым uwzględnieniem dowodów zarówno korzystnych, jak i niekorzystnych dla oskarżonego. W tym kontekście trzeba podkreślić, że spośród dowodów dla W. J. korzystnych pierwszoplanowe znaczenie miały jego wyjaśnienia oraz zeznania jego małżonki, przy w sporządzonym uzasadnieniu Sąd meriti dokładnie wyjaśnił dlaczego dowody te uznano za niewiarygodne.

Na zakończenie omawiania zarzutu obrazy przepisów postępowania wymaga dostrzeżenia, że podstawę ustaleń faktyczny stanowił całokształt okoliczności ujawnionych na rozprawie, a więc dochowano wymogów postawionych przez przepis art. 410 k.p.k. Sąd Rejonowy nie pominął żadnych okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na treść wyroku i nie ma racji skarżący zarzucając ustalenie stanu faktycznego wskutek bezpodstawnego wyeliminowania zeznań części świadków, opinii oraz nagrania telefonem komórkowym. Jak już to omówiono powyżej, nagranie zajścia zostało poddane starannej ocenie, podobnie jak opinii biegłego lekarza sądowego i oba te dowody okazały się pomocne przy rekonstrukcji przebiegu zdarzenia, natomiast nie stanowi obrazy art. 410 k.p.k. nie oparcie się na zeznaniach świadków, którzy zostali uznani przez Sąd I instancji za niewiarygodnych, bądź nieprzydatnych dla poczynienia ustaleń w sprawie. W kontekście pominięcia dowodu z dokumentu z pisma wystawionego przez Gminą K. ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w K. Sąd Okręgowy zważył, że dowód taki nie został dopuszczony w toku postępowania, w związku z czym nie można mówić o jego pominięciu. Dodatkowo należy podkreślić, że dowód taki nie byłby przydatny dla ustalenia okoliczności sprawy, bowiem zaświadczenie takie pozostaje bez związku z zaistniałym zdarzeniem i nie dokumentuje jego przebiegu, ani jego następstw.

W odniesieniu do postawionego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych koniecznym jest zwrócenie uwagi, że ustalenia te są wynikiem logicznych wniosków wypływających wprost z prawidłowo ocenionych dowodów, a w sposobie rozumowania Sądu Rejonowego brak jest błędów logicznych, które mogłyby podważyć słuszność poczynionych ustaleń. Na marginesie tylko koniecznym jest zauważenie, że za błędne należy uznać jednoczesne powoływanie zarzutu obrazy prawa procesowego i błędu w ustaleniach faktycznych, bowiem prawdziwe ustalenia faktyczne wynikać mogą wyłącznie z poprawnie ocenionych dowodów, natomiast błąd w ocenie każdorazowo prowadzi do nieprawdziwych ustaleń faktycznych. W przedmiotowej sprawie ustalenia Sądu meriti nie budzą wątpliwości, a poprawność wyciągniętych wniosków jest niepodważalna, ponieważ znajduje oparcie w zasadach logiki formalnej.

Rozważając zasadność ostatniego z postawionych zarzutów Sąd Okręgowy uznał, że w ustalonym stanie faktycznym brak było przesłanek pozwalających przyjąć, aby W. J. działał w warunkach kontraktu obrony koniecznej. Przede wszystkim zarzut ten stanowi w istocie próbę podważenia ustaleń faktycznych, nie zaś wyraz wątpliwości co do poprawności zastosowanych przepisów prawa materialnego, gdyż wobec ustalenia, że to oskarżony jako pierwszy dokonał zamachu na zdrowie P. W., nie może być jednocześnie mowy o odpieraniu takiego zamachu. Tym samym postawiony zarzut ze swej istoty jest chybiony i z tego względu nie wymaga szerszego omówienia. W tym miejscu powtórzyć tylko należy, co już wcześniej wykazano, że ustalenia faktyczne w sprawie są logicznym wnioskiem prawidłowo ocenionego materiału dowodowego.

W świetle powyższego apelację wniesioną przez obrońcę oskarżonego Sąd Okręgowy uznał za niezasadną, a zaskarżony wyrok utrzymał w mocy uznając, że jest on poprawny zarówno pod względem ustaleń faktycznych, przyjętej konstrukcji ciągów przestępstw, jak i stopnia reakcji karnej zastosowanej w stosunku do oskarżonego za każdy z powyższych ciągów. Również orzeczona kara łączna grzywny jest prawidłowa, gdyż należy uwzględnić odstęp czasowy oraz odmienność gatunkową popełnionych przestępstw.

Ponieważ oskarżony w toku postępowania odwoławczego korzystał z pomocy obrońcy wyznaczonego z urzędu, Sąd stosownie do treści § 4 ust. 3 i § 17 ust. 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714) zasądził na rzecz adw. O. S. kwotę 516,60 złotych.

O kosztach sądowych związanych z apelacją obrońcy oskarżonego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., uznając, że z uwagi na sytuację majątkową oskarżonego ich uiszczenie, nawet w części, byłoby dla niego nadmiernie uciążliwe.